

A REVISTA PĂDURILOR 80 ÉVES

A nagymúltú testvérnap 1965. 12. számát a szerkesztő bizottság a 80 éves megszakítás nélküli megjelenés emlékének szenteli. Az évfordulót M. Suder erdőgazdasági miniszter méltatja beköszöntőjében. Ezután E. Costin felelős szerkesztő: „A Revista Pădurilor 80 éves, megszakítás nélküli munkája az erdőgazdaság technikai fejlesztésének szolgálatában” címmel ad tanulságos áttekintést a lap múltjáról. I. Milescu és I. Dinca: Az erdők megóvásának és védelmének eszméje a Revista Pădurilor hasábjain, C. C. Georgescu és Gh. Marcu: a Revista Pădurilor és az erdők művelése, felújítása, Gh. Mureșan és M. Pavelescu: Az erdei termékek kitermelése és értékesítése a 80 éves Revista Pădurilor lapjain, Popescu-Zeletin és D. Ivanescu: A Revista Pădurilor és a tudományos kutatás, V. W. Stinghe és C. Costea: A Revista Pădurilor és az erdészeti oktatás című értékes összefoglaló tanulmányok meggyőző adatokkal, lelkesítő idézetek sorával bizonyítják a nemzetközi vonatkozásban is tekintélyes helyet elfoglaló kiadványnak a román erdőgazdálkodás egyes ágazataira gyakorolt, sokszor döntő befolyását. Érdekes átolvasni a román úttörő erdész szakírók, tudósok írásaiból adott szemelvényeket is, és meggyőződni, hogy a világ neves erdészeti sajtóorgánumai a Revista Pădurilorból és a többi időszakos erdész kiadványból milyen sok tanulmányt vesznek át, illetve ismertetnek.

A lap életében 1886 novemberi első megjelenése óta három jól elkülönülő időszakot lehet megkülönböztetni.

Az első időszak (1886—1918) az erdőgazdálkodás alapvető problémáinak és az erdészeti fogalmak tisztázásának a periódusa volt. A lap fő célkitűzése az volt, hogy az erdővel kapcsolatosan minél szélesebb néprétegekben alakítsa ki a helyes álláspontot. Az első cikkírók azt hangsúlyozták, hogy a román erdőgazdálkodást a jellegzetes termőhelyi és gazdasági viszonyoknak megfelelően kell kialakítani. A tanulmányok első sorban az erdők állapotával, az erdészeti igazgatás szervezetével, az erdészeti oktatással és az erdőgazdaságok államosításának problémáival foglalkoztak.

A Revista Pădurilor a román erdőgazdálkodás életrehívásáért kifejtett munkájában kezdettől fogva hangsúlyozta a kutató állomások szükségességét és az erdők üzemenkénti alapuló, ellenőrzött használatát.

A második időszakot (1918—1944) a korszerű erdészeti igazgatás, erdészeti oktatás, a nemzeti erdőgazdálkodás és a fejlett erdészeti tudomány megvalósításáért vívott harc jellemzi. Az időszak első éveiben a hangsúly az új országrészek erdeinek kezelésére és a jogszabályok alkotására esett. A lapnak küzdenie kellett az agrártörvény túlkapásai és a túlhasználatok ellen, amelyek az erdőket nagymértékben veszélyeztették. Ugyanis az erdőtulajdonosok a megengedett fatömegnek $1\frac{1}{2}$ —2-szeresét vágták. A lap szakírói szigorú ellenőrzést követeltek és gátat kívántak vetni a gombamódra elszaporodó fűrészüzemeknek, amelyeknek az erdők kizsárolása, nagymértékű leromlása volt a velejárója.

A lap egyébként az erdészeti tudományok mindinkább szétágazó részterületeit fogta össze, napról napra bővülő rovataiban (tanulmányok, referátumok, beszámolók, aktuális problémák, szemle, árjegyzék, könyvismertetések, jogszabály ismertetések stb.).

A harmadik időszak (1944—1965) a szocialista erdőgazdálkodás megvalósulásának, az erdei termékek sokoldalú és racionális felhasználásának az ideje. Az új gazdasági és szociálpolitikai viszonyok között a Revista Pădurilor célkitűzése is alapvetően megváltozott. Az erdők államosítása után a lapnak nem kellett többé az erdőbirtokosokkal

harcolnia a haladó elvek megvalósításáért, hanem nagy lendülettel vállalhatott fontos, új szerepet a román erdőgazdálkodás világszínvonalra emelése érdekében.

A lapban hónapról hónapra kiterjedt hazai kutatásokon alapuló, nagyszámú tanulmány jelenik meg az ökológiai, a korszerű mag- és csemetegazdálkodás, a gyorsannövő fafajok ültetvényes termesztése, az erdőtípológia, az erdőrendezés stb. s általában a gazdaságos fatermesztés területéről. A szaklap jól átgondolt éves terv alapján cikket közöl a legkorszerűbb erdővédelmi, fakitermelési eljárásokról, a termelési apadék csökkentéséről, a fa takarékos felhasználásáról, a gépesítésről, az erdei útépitésről, az iparifa százalékanak emeléséről, a korszerű szállítási, közelfítési, tárolási, felterhelési stb. problémákról.

A lap nemcsak tartalmával, hanem mind fejlettebbé váló tetszetős, nívós kiállításával is elismerést vív ki világszerte.

A Revista Pădurilor 1965. 12. száma a lap 80 éves életének legtanulságosabb korszakait, pillanatait idézi fel. A ma élő erdészek tiszteletadása ez a szám az elődöknek, akik lankadatlanul harcoltak, küzdöttek a román erdők védelméért, felvirágoztatásáért. Ehhez a tiszteletadáshoz csatlakozunk mi is, és testvér lapunk frógárdájának, szerkesztőinek további eredményekben gazdag munkát kívánunk.

Dr. Tompa Károly

Az erdő és az ember életkora (szerk. V. G. Nyesztyerov, Moszkva 1964. 86. old.). Az embereket ősidők óta izgatja a kérdés, miként lehetne az emberi életkort meghosszabbítani. A kérdés megoldásának lehetőségei azonban csak korunkban kezdenek kirajzolódni. Döntő szerepet ebben a tekintetben az élet szociális alapjai játszanak. Az ember egészsége és hosszú élete azonban jelentős mértékben függ a környezettől is, amelyben él, dolgozik és pihen. A környezet tényezői közül a legnagyobb szerepe talán az erdőnek van. Az erdők és fásítások kedvező egészségügyi hatása közismert.

Moszkvában a Tyimirzajevről elnevezett Mezőgazdasági Akadémia erdőművelési professzorának V. G. Nyesztyerovnak az elnökletével bizottságot szerveztek, amely tanulmányozza az erdők egészségügyi és esztétikai hatásának a szerepét az emberi életkor meghosszabbításában. A bizottság munkájában orvosok, erdészeti kutatók, munkáügyi szakemberek, építészek, tájrendezők, biológusok, természetbarátok stb. vesznek részt.

A hosszú élet problémájának a vizsgálatával a Szovjetunióban rég óta foglalkoznak. (Mecsnyikov (Nobel-díj 1908), Pavlov (Nobel-díj 1904), Bogomolec, Voronov, Filatov ide vonatkozó munkái az egész világon ismertek. A 100 éves vagy idősebb emberek számát tekintve a Szovjetunió áll a világon az első helyen. Az 1959. évi népszámlálásakor 21 708 százévesnél idősebb embert írtak itt össze, 7-szer annyit mint amennyi az USA-ban él. Szembetűnő a Szovjetunióban, hogy a falvakban a 100 éven felüli emberek száma 4-szer annyi, mint a nagyvárosokban. Ebből arra következtetnek, hogy a szabad természetben, kiváltképpen az erdőkben végzett munka és pihenés rendkívül előnyösen hat az emberi életkor meghosszabbítására. A 60 éven felüli emberek halandóságának a fő oka a szovjet megállapítások szerint az arteria-szűkület, amelyet az agysejtek és a szív elégtelen oxigénellátása okoz. Ezért a hosszú életnek és az egészség megőrzésének egyik előfeltétele a friss erdei levegőn való huzamos tartózkodás. Bár a levegő oxigéntartalma mindenütt 21%, az erdei levegő tiszta, pormentes, telítve van aromatikussá és baktericid anyagokkal, s így minősége jelentősen felülmúlja a városi levegőt.

A fák és a bokrok baktericid hatását B. P. Tokin szovjet tudós fedezte fel. Ezek levelei olyan illó anyagokat, fitoncideket választanak ki, amelyek megölik a levegőben a baktériumokat és a mikrobákat. Több mint 550 növényfaj fitoncid tulajdonságát állapították meg. Ezek közül mintegy 60 faj rendkívül erős fitoncid hatású; 2—3 méteres körzetben már az első 5 percben, egyesek pedig másodpercek alatt megölik a különféle mikroorganizmusokat, közöttük olyanokat is, mint a tífusz és paratífusz okozói. Ezek közé tartoznak a tűlevelűek közül többek között az erdeifenyő, a lucfenyő, a tiszafa, és a boróka, a lomblevelűek közül pedig a tölgy, a gyertyán, a nyár, a nyír, a vadcserecsnye, a jezsámen, a zselenicemeggy és a mogoró. Az erdei fák és cserjék levelei hatalmas felületet képezhetnek. Egy jól fejlett, 150 éves erdeifenyő fa tűinek együttes hosszúsága például 200 km, vagyis egy sorba rakva Budapesttől Szegedig érnének. Ezt is figyelembe véve érthető, hogy amíg a városok levegője köbméterenként 30 000—40 000

baktériumot tartalmaz, a felsorolt fajok környezetében köbméterenként csak 300—400 fordul elő. A városok körüli erdők, valamint a városi parkok és fásítások tehát valószínűleg sterilizálják a levegőt.

Az ismertetett könyv sok más érdekes megállapítást tartalmaz az erdő szerepéről az emberi életkor meghosszabbításában. Végig lebilincselő olvasmány!

Dr. Keresztesi Béla

Tobozszárítás vákuumban. A vákuumos magpergetéssel kapcsolatban végzett több éves kísérletekről közöl igen érdekes és hasznos adatokat *Bogdanov B. P.* Laboratóriumi körülmények között megállapították, hogy alacsony légnyomáson a frissen begyűjtött erdeifenyő tobozokat 40—70 perc alatt ki lehet szárítani 2,0—2,2% magkihozatal és 95—100% csíráképesség mellett.

Nagyobb toboztételek szárítására szerkesztették a Szovjetunió erdő-, papír- és faipari minisztérium bútorigipari főigazgatóságának tervező irodájában az elektro-vákuumos tobozszárító kísérleti példányát. A tobozszárító a szárítókamrából áll, melynek belsejében vannak az elektromos fűtőelemek és a forgó henger. A tobozokat a hengerbe 5 kihúzható rekesz segítségével helyezik be, amelyeknek egyik oldala 6×40 mm lyukbőségű drótszövet. A szárítókamra alsó részén levő nyílás a magvaknak a maggyűjtőbe való vezetésére szolgál. A fenéklemez a kihulló magvakat a nyílásba irányítja. A kamra légritkítása és a kívánt légnyomás fenntartása a VN—2MG típusú olajos gázkiegyensúlyozású szivattyúval történik. A tobozokból elpárolgott vízgőzök szivattyúba jutásának megakadályozására a szivattyú és a szárítókamra közé egy hidegvíz-hűtési kondenzátort iktattak. A szárítókamrában 35 kg erdeifenyő vagy 25 kg lucfenyő tobozt lehet egyszerre szárítani.

A kísérleti tobozszárítón a szükséges módosításokat 1964-ben elvégezték és az 1964—65. évi magpergetési időnyben a legjobb szárítási, pergetési módszer kidolgozására fordítottak minden időt. A tobozszárítóban különböző módszerekkel mintegy 3 tonna különböző nedvességtartalmú erdei- és lucfenyő tobozt dolgoztak fel. A vizsgálat szerint a következő módszer adja a legjobb eredményt:

A szárítókamra feltöltése után a fűtőelemeket bekapcsoljuk, amelyek 10—15 perc alatt 80°C-ra fűtik fel a kamrát (normál légnyomás mellett!) Ezután megkezdjük a levegő kiszivattyúzását a kamrából, amikor is a hőmérséklet emelkedése lelassul. 0,70 kg/cm² légritkításnál a szivattyú légszelepét teljesen kinyitjuk és a kamrában a maximális légritkítás állandósul (0,94—0,98 kg/cm²). 30—40 perc múlva a hőmérséklet eléri a 100°C-ot 0,02—0,06 kg/cm² légnyomás mellett. Ekkor a fűtést kikapcsoljuk és a hőmérséklet lassan csökkenni kezd a víznek a tobozból való elpárolgoltatásához szükséges hő felhasználása következtében. Ha nagyon gyorsan csökken a hőmérséklet, rövid időre szükség szerint be kell kapcsolni a fűtést. 150—180 perc elteltével a szárítás megkezdése után a kamra hőmérséklete 50—60°C-ra csökken. Ez idő alatt a magvak teljesen kiperegnek a tobozból. Az erdeifenyő magkihozotala 1,4—2,1%; 95—100% csíráképesség mellett, a lucfenyőé hasonlóan 2,4% ill. 85—100% volt.

A kísérletek eredményei a következőkben foglalhatók össze:

A tobozok szárítását azok előzetes szikkasztása nélkül is elvégezhetjük. A tobozpikkelyek teljes kinyílásához elegendő 3 óra, és ugyanakkor igen magas a magkihozatal. A vákuumos szárítás a kiszolgáló dolgozók számára rendkívül egészséges és higiénikus munkakörülményt biztosít; nem szükséges a szárítókamrában tartózkodni, a feltöltés és ürítés a kamrán kívül történik, a helyiség szobahőmérsékletű, a tobozszárítás folyamata egyszerű és automatizálható, a tűzveszély minimális.

A vákuumos tobozszárító nagy toboztételek szárítására (havonta 10—15 t) alkalmazható gazdaságosan.

A kísérleti eredmények alapján már a többkamrás, folyamatos üzemelésű korszerűsített tobozszárító tervezésén dolgoznak az említett tervező irodában.

A vákuumos tobozszárítással érdemes lenne hazai viszonyaink között is foglalkozni, mert ezáltal a pergetési idő lerövidülne (1/10—1/20-ra) és az egészségügyi körülmények javulnának.

(Lesznoe Hozjajsztvó. 1966. év, 3. sz. Ref: Szilágyi Benjámin)

A külföld a magyar erdőgazdaságról. Az utóbbi hónapokban a külföldi szaksajtóban több közlés jelent meg a hazai erdészeti nemesítés, nevezetesen a fenyőnemesítés köréből. A Német Mezőgazdasági Tudományos Akadémia kiadványai sorában az értekezletekről kiadott *Tagungsberichte* 69. száma a Graupa-ban 1963. decemberben tartott erdészeti nemesítési konferencia anyagát tartalmazza, amelyben *Bánó Istvánnak* az erdeifenyő magtermesztő plantázsból az oltványok terméshozásáról és magtermőképességéről, valamint *Retkes Józsefnek* az erdeifenyő-klónok értékeléséről tartott előadása is helyet foglal. *Bánó Istvánnak* és *dr. Marjai Zoltánnak* az erdeifenyő oltványok növekedéséről, fejlődéséről és magtermeléséről közzétett adatait a *Silvae Genetica* ez évi 2. számában két referátum is ismerteti, az egyik az *Erdészeti Kutatásokban* 1961-ben, a másik az OEE idegen nyelvű Erdészettudományi Közlemények c. kiadványában 1964-ben megjelent tanulmányok alapján. *Bánó Istvánnak* a duglászfenyő állományok hazai erdőművelési tapasztalatairól tartott akadémiai előadását, illetve a MTA Agrártudományok Osztálya Közleményében megjelent tanulmányát a *Silvae Genetica* ugyanez a száma referálja. A nemesítési eredményekre épülő fatermesztés köréből *dr. Szőnyi Lászlónak* az intenzív gazdálkodásról *Az Erdőben* közzétett tanulmányát pedig a *Revista Pădurilor* ez évi 3. száma ismertette.

A *Revue Forestiere Francaise* hasábjain az utóbbi időben hazai szaksajtónkat *János Tóth*, az algériai Szahara-fásító kísérleti állomás helyettes vezetője nagy szakszeretettel referálja. Ismertette *dr. Keresztesi Béla* szerkesztésében megjelent Akáctermesztés Magyarországon c. könyvet, *dr. Nemky Ernőnek* „A tölgymakk víztartalmának befolyása fagyérzékenységre és a csírázás megindulására” c. tanulmányát és *dr. Márkus Lászlónak* a korán és a későn fakadó bükkökre vonatkozó fatermesztési kutatási eredményeit. Ez utóbbi ugyancsak az Országos Erdészeti Egyesület idegen nyelvű kiadványában jelent meg. A fatermesztés köréből még *dr. Solymos Rezsőnek* a hegy- és dombvidéki erdeifenyvesekre kidolgozott fatermesztési tábláit ismertette *Az Erdőben* tavaly augusztusban megjelent cikk alapján. Az NDK szaksajtója (*Die Sozialistische Forstwirtschaft*, 1966. 1. sz.) beszámolót közölt a Tharandtban 1965-ben tartott fatermesztési nemzetközi értekezletről, amelyen *dr. Magyar Pál* tartott előadást a fafajmegválasztásról és a természetes felújítási eljárásokról. A Szófiában 1963-ban az állományátalakítás körében tartott nemzetközi konferencia anyagát Bulgáriában szintén megjelentették. Ezek között találjuk *dr. Keresztesi Bélának* „Az erdők rekonstrukciója Magyarországon” c. előadását. A Szlovákiában megjelenő *Les* című folyóiratban (1965. 10. sz.) *Anton Laffers* írt cikket „A futóhomok erdősítése Magyarországon” címmel, amelyben tanulmányútja során, főleg a Kiskúnsági Állami Erdőgazdaságban szerzett tapasztalatokat teszi közzé. A *Lesznoe Hozjajsztvóban* (1966. 2. sz.) *A. V. Aljbenszkij* közölt beszámolót az NDK-ban 1965-ben tartott nemzetközi erdőtelepítési és fásítási értekezletről és ennek során *dr. Gál Jánosnak* a védő erdősávokra vonatkozó kutatási eredményeit is ismertette.

A gépesítés köréből *dr. Szepesi Lászlónak* a motorfűrészek rezgésének vizsgálati eredményeiről *Az Erdőben* megjelent cikkét mind a román *Revista Pădurilor* 1966. 2. sz.), mind a csehszlovák (*Les*, 1966. 4. sz.) szaksajtó is ismertette.

A tharandti egyetem erdőgazdasági karának hallgatói tavalyi magyarországi tanulmányútjuk alkalmával megismerkedtek az ERTI közelítő kerékpárral. A gép műszaki és teljesítményadatait, valamint fényképét a *Die Sozialistische Forstwirtschaft* ez évi 1. számában *dr. Breithaupt* közli.

Az *Allgemeine Forstzeitschrift* (1966. 9. sz.) „Erdő és víz Magyarországon” c. cikke igen elismerően számol be a tavaly ősszel hazánkban megrendezett IAHS-UNESCO nemzetközi hidrológiai szimpóziumról, az erdészeti objektumokban végzett vizsgálatokról. A szimpóziumon a hazai erdészeti kutatás részéről dr. Szőnyi László tartott előadást.

Erdészeti gazdaságtani vonatkozásban az NDK-ban F. Walter „Az erdőművelési elszámolási normatívák kísérleti bevezetéséről” írt cikkében (*Soz. Forstw.* 1965. 9. sz.) hivatkozik arra, hogy az erdősítési és költségnormatívák kidolgozása során felhasználták a Magyarországon gyűjtött tapasztalatokat. Ezeket G. Belitz már korábban közzétette (*Soz. Forstw.* 1964. 12. sz.).

A vadászat körében a *Lesnická Práce* (1966. 1. sz.) rövid hírben ismerteti „Vadászat és export” cím alatt a MAVAD élő és lőtt vad exportjának adatait az *Erdőgazdaság és Faiparban* (1965. 1. sz.) megjelent interjú alapján. Ugyanezt az *Allgemeine Forstzeitschrift* tavalyi 44. száma is közölte. Dr. Szederjei Ákos a *Die Pirsch* c. lapban ismertette az 1965. május 7-én Eñdrödön elejtett kapitális őzágancsot. A Német Mezőgazdasági Tudományos Akadémiai által kiadott *Tagungsberichte* 78. száma, amely az NDK-ban a vadgazdálkodás kérdéseivel foglalkozó értekezéslet anyagát tartalmazza, dr. Szederjei Ákosnak „Szarvasgondozás 1965-ben” és dr. Szederjei Ákosnénak „Korszerű apróvadtenyésztés Magyarországon” c. előadásait is magában foglalja. A Vadbiológusok Nemzetközi Szövetségének Jugoszláviában rendezett VII. kongresszusáról a *Schweizerische Zeitschrift für Forstwesenben* (1966. 1. sz.) K. Eiberle tollából megjelent beszámoló megemlíti dr. Bencze Lajos előadását is, amely vadsűrűség megállapítására Magyarországon használatos módszerekről és a vadkárelhárítás erdőművelési vonatkozásairól szól.

A Magyar Távirati Iroda *Bulletin Hebdomadaire* c. idegen nyelvű kiadványának ez évi 8. száma az ERTI tudományos ülészekéről tájékoztatta a külföldet és interjút közölt dr. Keresztesi Bélával az ERTI munkájáról.

Kolozsváry Szabolcsné

Közelítő kötélदारuk nemzetközi vizsgálata. A nehéz terepviszonyok között erdőgazdálkodást folytató KGST tagállamokban egyre eredményesebben használják a közelítő kötélदारukat. Bulgáriában 250 db kötélदारuval 2 millió m³-t, Romániában évente közel egy millió m³-t (a kitermelt famennyiség 60%-a) közelítenek mintegy 1000 db kötélदारuval. Csehszlovákiában a kitermelt famennyiségnek cca 2%-át közelítik áthelyezhető kötélpályákkal, melyekből összesen 80 db üzemel az országban. Lengyelországban az utóbbi időben tértek rá a sodronyköteles anyagmozgatás e formájára. Az említett országokban az alkalmazott kötélदारuk típus szerinti megoszlása a következő: Bulgáriában főleg a hazai gyártmányú Pirin—50-es típus, Romániában a Wyssen és Valtelino típusjelű, míg Csehszlovákiában az ugyancsak hazai gyártmányú VLU és DPL2—2000 típusú kötélदारuk alkalmazása tekinthető általánosnak. Összesítve a KGST országokban felmerülő igényt darabszám szerint, megállapíthatjuk, hogy a szükséglet igen alacsony. Ez a körülmény igen megnehezíti az említett berendezések olcsó szériagyártását.

A KGST keretében jelenleg folyó összehasonlító vizsgálat célja az egyes tagállamok igényeinek és szükségleteinek összesítése alapján egységes kötélदारu típus kiválasztása és a gyártásszakosításra javasolt típus műszaki, üzemeltetési paramétereinek meghatározása. A vizsgálatokat a Bolgár Népköztársaság illetékes szakemberei bonyolítják le. A KGST tagállamok szakértői tanácskozása az elmúlt évben felülvizsgálta és megfelelő módosításokkal jóváhagyta a kidolgozott metodikát, ellenőrizte a vizsgálati és mérés technikai eljárásokat.

A kidolgozott metodika tartalmazza a műszaki paraméterek meghatározását a laboratóriumi és üzemi vizsgálatok lebonyolítását és a vizsgálati eredmények értékelését.

A műszaki jellemzők a motorok fordulatszámértékeit, a vonó és fékező erőket, a kötelek szilárdsági mutatóit, az energiafelhasználás mértékét, a futókocsik mozgási ellenállását stb. foglalják magukban. Nagy hangsúlyt fektettek az üzemeltetési feltételek vizsgálatára, a kiszolgáló személyzet munkafiziológiai igénybevételére (kalóriaelfogyasztás, vibráció és zajhatás stb). Az összehasonlító vizsgálatok még folytatódnak.

A táblázat az összehasonlító vizsgálaton szereplő kötélدارuk fontosabb műszaki adatait tartalmazza.

A mutatók megnevezése	CSSZSZK			BNK
	VLU T4K-10 traktorral	VLU Zetor 301 traktorral	DPL-2— -2000	„Pipin”
Kiszolgálók száma (fő)	4	4	4—5	4—5
A csörlő súlya (kg)	1160 (traktorral)	—	1260	640
A vonókötéllel kifejthető max. erő	—	—	4830	4200
A vonókötél max. sebessége m/sec	—	—	15,60	7,10
A meghajtó motor típusa	Diesel, 4 ütemű	Diesel, 4 ütemű	Diesel 4 ütemű	Benzin üzemű, 2 ütemű
Hűtés	léghűtés	vízűtés	vízűtés	léghűtés
Hengerek száma	1	3	4	2
Lökettérfogó, cm ³ ...	660	2340	1089	2 × 375
A főtengely ford. száma ford/perc	2000	2000	2800	3600
Maximális telj. LE	9,5	30	40	25
Az erőátviteli szerkezet seb. fokozatai	4	5	8	6
Fékkészlet	mechanikus	mechanikus	kombinált	mechanikus
A futókocsi, súlya (kg)	200	200	—	—
Teherbírása (kg)	1000	1000	1500	1500
A hordkötél szerkezete	6 × 7 + 1	6 × 7 + 1	6 × 9 + 1	6 × 7 + 1
átm.-je (mm)	16	16	22,4	24
hossza (m)	500	500	1800	2000
A vonókötél szerkezete	6 × 7 + 1	6 × 7 + 1	—	6 × 7 + 1
átm.-je (mm)	9	9	8,0	9,5
hossza (m)	500	500	1800	2000

(Leszn. Prom., 1966. 44. évf. 2. sz. Ref. *Walter Ferenc*)

Képek a Román Népköztársaság erdőgazdaságából (Aspecte din economia forestieră a Republicii Populare Române, Editura Agro-Silvică, Bucuresti, 1964.) címmel egy 200 oldalas, egész vászonkötésű, szép könyvet jelentetett meg a bukaresti Mező- és Erdőgazdasági Kiadó, melynek forgatásakor önkéntelenül is szükségét érzi az ember hasonló összefoglaló hazai erdészeti munka kiadásának.

A 19 fejezetre osztott, 94 grafikont, fotót, rajzot és 68 táblázatot tartalmazó művet a román erdészeti tudományok 19 kiválósága írta, és azt C. Octavian kandidátus rendezte sajtó alá.

Románia erdeinek területe 6 397 000 ha, ami 27%-os erdősültséget jelent. Egy lakosra 0,32 ha erdő jut. Az erdők 93%-át az Erdőgazdasági Minisztérium kezeli, a többi a néptanácsok tulajdonában van. Az erdők 67%-a hegyvidéki, 25%-a dombvidéki és 8%-a síksági. Azoknak 84,8%-a elsősorban fatermesztést szolgál, a fennmaradó 15,2% pedig kimondottan véderdő. A szálerdők területaránya 84%, vagyis a sarjerdők csu-

pán 16⁰/₀-ot tesznek ki. A román erdők termelékenységére jellemző, hogy az állományok 70⁰/₀-a az első három termőhelyi osztályba esik, és az átlagnövedék 3,6 m³. A fenyőerdők átlagnövedéke 4,8 m³, a bükkösöké 3,6 m³ és az egyéb lomberdőké 2,9 m³. Európában ennél többet csak a svájci erdők termelnek. Az összes élőfakészlet 1120 millió m³, ami azt jelenti, hogy Románia fatőke tekintetében a Szovjetunió, Svédország és Finnország után a negyedik helyen áll.

A fafajmegoszlás területszázalékban alábbi:

fenyő	24,1
bükk	33,6
tölgy	20,3
egyéb kemény lomb	15,8
lágylomb	6,2

A felszabadulás után közvetlenül az erdők állami kezelésbe vétele és a faipar 1948. évi államosítása gyökeres változást hozott az erdőgazdálkodásban. Egyik legelső nagy vívmány az erdők üzemtervezése volt. Alig van a világon még egy olyan ország, amelyik 1955-re befejezte volna összes erdeinek üzemtervezését!

Az elmaradt vágásterületek felújítása és a rontott erdők átalakítása nagyobb erővel 1949-ben indult meg. Ehhez a munkához az addigi 1540 hektárnyi csemetekertet 3700 hektárra növelték és az évi 91 millió csemetetermelést 400 millióra fokozták, vagyis 4,4-szeresére emelték.

Amíg a két háború között évente csupán 15 ezer ha-t erdősítettek, a népi demokrácia éveiben átlagosan 70—80 ezer ha erdőt ültettek. A modern erdőművelési eljárások bevezetésével, a származás szem előtt tartásával, az ültetési anyag szelekciójával és a gépesítéssel elérték a 80⁰/₀ fölötti megmaradási százalékot. Közben mind nagyobb súlyt fektettek a természetes felújításra, amit mi sem igazol jobban, hogy az utóbbi években a felújító vágásokból kikerülő faanyag az összes fakitermelés 75⁰/₀-áig emelkedett.

A fafajmegválasztáskor a román erdőművelők is a gyorsnövésű fenyőfélékre és a nyáakra fordítják figyelmüket. 1938-ban csak 20 ha-t, 1964-ben pedig 6 ezer ha-t ültettek be euroamerikai nyáakkal.

Az erdők mind jobb feltárását az erdei utak nagy ütemű építése bizonyítja. 1950-ben 110 km, 1964-ben pedig 1730 km szállítópályát építettek. Az utóbbi 15 évben az útépitésre és a fakitermelés gépesítésére fordított összegeket megnégyesítették. A döntést és közelítést 61⁰/₀-ban, a felterhelést pedig 39⁰/₀-ban gépesítették. A termelési apadékot az 1938. évi 20⁰/₀-ról 3,9⁰/₀-ra csökkentették. Az iparifa százalékot az 1938. évi 35⁰/₀-ról 70,6⁰/₀-ra fokozták. Az utóbbi években a fűrészáru termelés a háború előttinek kétszeresét, a furnétermelés 12-szeresét, a rétegelt lemez 29-szeresét érte el és az utóbbi évben már farostlemezről is 123 ezer tonnát, forgácslemezről pedig 127 ezer tonnát termeltek. A faipar fejlődését az mutatja a legjobban, hogy az 1 m³ fából termelt áru értékét 1951-hez viszonyítva 2,6-szorosára növelték.

A román erdészeti kutatás, dokumentáció és felsőoktatás fejlődéséről az ERTI kutatóinak tanulmányúti beszámolóiból alkothattunk képet. Az erdőgazdálkodás alapvető átalakulását és a fejlesztési irányelveket a Nagy Nemzetgyűlés által jóváhagyott 1962. évi erdőtörvény foglalja magában. Erdőgazdasági politikájuk lényegét dr. Keresztesi Az Erdő 1966. 3:138. oldalán olvasható referátuma vázolja. A fatermelést a fenyőfélék területarányának növelésével, a lágylombfák (euroamerikai nyáak, fűzek, hársak, éger) fokozott ültetésével és a kis hozamú lomberdők (IV—V. tho-ú bükkösök, tölgyesek) gyorsnövésű fenyő- és lombfélékkel történő leváltásával kívánják tovább emelni.